

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๒๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๓๓๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปแทน

“มาตรา ๑๕๐ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ศพนั้นอยู่กับ
สาธารณสุขจังหวัดหรือแพทย์ประจำสถานอนามัย หรือแพทย์ประจำ
โรงพยาบาลเป็นผู้ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว และให้ทำบันทึกรายละเอียด
แห่งการชันสูตรนั้นไว้ ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่มี หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้ใช้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบล

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการ
ชันสูตรพลิกศพทราบ

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน ซึ่ง
อ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของ
เจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ เมื่อได้มีการชันสูตรพลิก
ศพแล้ว ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังพนักงาน
อัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ศพนั้นอยู่
ให้ทำการได้ส่วนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด
และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวว่าเป็น
ผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้

ในการได้ส่วน ให้ศาลปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการได้ส่วนไว้ที่ศาลก่อนวันที่ทำการได้ส่วนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานที่ประสงค์จะแสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ

เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการได้ส่วนแล้ว และก่อนการได้ส่วนเสร็จสิ้น สาม ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุญาตผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบ และนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อการชี้แจงให้ชัดแจ้งแห่งความให้ดำเนินการแทนได้ เพื่อประโยชน์ในการให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการได้ส่วนไปให้บุคคลดังกล่าวแล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้

เมื่อศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่นำสืบมาแล้วมาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

คำสั่งของศาลตามมาตรฐานให้ถึงที่สุด แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิฟ้องร้องและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หากพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นใดฟ้อง หรือจะฟ้องคดีเกี่ยวกับการตายนั้น

เมื่อศาลได้มีคำสั่งแล้ว ให้ส่งสำนวนการได้ส่วนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตติยสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ข้อ ๒ ได้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕
โดยให้เหตุผลว่าวิธีการชั้นสูตรพลิกศพไม่สะดวกและเหมาะสม แต่เมื่อประกาศ
คณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศใช้แล้ว ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่มำอำนาจตามกฎหมาย
บางแห่งได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ เช่น เมื่อยังราษฎรตายหรือทำร้าย
ราษฎรถึงแก่ความตายแล้วมักจะทำเป็นวิสามัญฆาตกรรม และสรุปสำนวนสั่งให้
อธิบดีกรมอัยการวินิจฉัยโดยไม่ต้องให้ศาลทำการไต่สวนก่อน ก่อให้เกิดความ
ไม่เป็นธรรมขึ้นแก่ผู้ตาย ซึ่งญาติผู้ตายไม่สามารถนำพยานเข้าสืบเบ็ดการให้อำนาจ
พนักงานสอบสวนมากเกินไป จึงสมควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๓
ข้อ ๒ และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๑๕๐ ที่ถูกยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไป